

Gezellige drukte op de Aardappeldemodag in Westmaas. Bijpraten en contacten onderhouden, maar ook genieten van mooie machines en het laatste nieuws oppikken bij de standhouders.

Even bijpraten in Westmaas

Mooie machines op Aardappeldemodag

DE Aardappeldemodag vorige week in Westmaas (Z.-H.) mocht zich verheugen op flink wat belangstelling. De elfde editie van wat je ook de aardappelrelatiebeurs zou kunnen noemen, verliep onder prima weer. De organisatie spreekt van een record met zo'n 8.000 bezoekers.

Op de maandag vooraf was het te rooien perceel Carlita's nog berekend om vlot te kunnen werken. Bij eerdere edities was het nog wel eens de kunst om een beetje van het water en de modder af te raken.

Mooi weer draagt bij aan een goede sfeer onder de bezoekers en de standhouders. Droogte en aardappelprijzen zijn een beetje het gesprek van de dag (zie kader 'Enorme inkomensverschillen door droogte').

Voor de grote wereldprimeurs hoefde je niet in

Westmaas te zijn, maar vertegenwoordigers uit alle gedeeltes van de aardappelsector zijn wel in één dag weer helemaal op de hoogte van de stand van zaken.

Mooie aardappelen, magere opbrengst

Wat gaat de aardappelopbrengst dit jaar doen is de vraag die veel telers, maar ook handelaren zich dit jaar stellen. De rooidemonstraties die door de vier belangrijkste spelers in de markt, Grimme, AVR, Dewulf en Ploeger worden verzorgd, zijn altijd een publiekstrekker. De demonstratie wordt gedomineerd door de zelfrijdende vierrijers. Dat die goed werk leveren, daar kijkt niemand van op, maar wat komt er op de wagen? De Carlita's die bestemd waren voor de versmarkt als grillaardappel oogden mooi en grof en dat geeft de indruk van ➤

De demodag is vooral een kwestie van bijpraten met eenieder die in de sector wat heeft te betekenen. Contacten leggen, onderhouden en het laatste nieuws oppikken.

FOTO'S: PETER ROEK

Ross Mitchel (in het midden met pet), landbouwkundige bij het Engelse Sirius Minerals geeft uitleg bij de bemestingsproefveldjes. Poly4 is de merknaam van de minerale meststof polyhaliet (kali, magnesium, calcium). Al sinds 1930 is de meststof bekend, maar nooit gecommmercialiseerd. In North Yorkshire werkt Sirius aan de exploitatie van een mijn om op 1.600 meter diepte polyhaliet te winnen.

een mooie opbrengst, maar het perceel op het proefbedrijf van Wageningen University & Research was tekenend voor de problematiek waar diverse telers in de regio mee te maken hebben. Na het poten al snel een hele flinke plens water waardoor delen van het perceel zijn verzopen, later gevolgd door extreme droogte en warmte. Verzopen plekken drukken het gemiddelde, maar de opbrengstmeting op de Grimme Varitron laat zien dat ook op de beste stukken in het perceel de opbrengst niet boven 40 ton per hectare komt. Bedrijfsleider Marcel Tramper schat dat de opbrengst uiteindelijk op zo'n 38 ton per hectare uitkomt, aangevend dat van het 6 hectare grote perceel er 1 hectare verloren is gegaan, waardoor er, aangenomen dat de schatting klopt, zo'n 190 ton aardappelen wordt afgerekend. En dat is ook wat telers vrijwel zonder uitzondering van hun oogst verwachten. Per saldo zal er maar een matige hoeveelheid kilo's af te rekenen zijn.

Geen grotere, wel slimmere machines

In het verleden hebben we vooral ingezet op de ma-

Dewulf demonstreert een overlaadstation met een nieuwe elevator. Eerder werd daarvoor de band van een hallenvuller gebruikt en dat is nu een vierdelig compact, boven de reiniger inklapbare elevator geworden. Die zwenkt 20 graden om een vrachtwagen zonder te verzetten te vullen. De basisuitvoering kost €147.000. Zoals gedemonstreerd – met aangebouwd 30 kW aggregaat en diverse extra's – noteert de prijslijst €195.000.

chinekant is de boodschap van AVR. Er is jarenlang ingezet op grotere en bredere machines om meer capaciteit te halen. Daar zitten we onder meer door beperkingen van bodemdruk en afmetingen op de weg aan het eind, stelt de Belgische aardappelspecialist. AVR heeft zich daarom ten doel gesteld vooral slimmere machines te gaan ontwikkelen. Die zullen in de toekomst nog meer van sensoren worden voorzien om gegevens te verzamelen die onderdeel kunnen zijn van een pakket gegevens over de aardappelteelt. In België lanceerde Vito vorig jaar WatchIT-grow. Dat is een open monitoringsplatform dat bedoeld is om op basis van satellietbeelden en meteo-

bodem-, gebruikers- en IoT-data inzicht te geven in de groei en handvatten te geven voor het voorspellen van de opbrengst. IoT staat voor het 'Internet of Things'. Er is inmiddels een testversie van het digitale platform en AVR verwacht dat nog dit jaar open te kunnen stellen voor eindgebruikers.

Vooralsnog blijft AVR een machinebouwer en wordt verdere ontwikkeling van machines niet vergeten. Het verscheen in Westmaas met een opvolger van de Esprit-wagenrooier met de mogelijkheid een varioweb te kiezen. Dan kun je kiezen tussen de mate waarin de axiaalset wordt ingezet, al rijdend te variëren. De opvolger heeft grotere wielen (650.65R30.5) en is nu

volledig hydraulisch aangedreven waarbij de snelheid van de matten zich automatisch aan de rijnsnelheid kan aanpassen, maar op basis van de belasting van de zeefmat ook automatisch de snelheid en intensiteit van de kloppers kan aanpassen. In Nederland is de markt voor wagenrooiers steeds kleiner, maar Frankrijk en Engeland zijn nog steeds belangrijke afnemers. Grimme heeft nog wat verbeteringen en noviteiten in de koker, maar bewaart die voor Potato Europe, 12 en 13 september in het Duitse Bockerode. Het nieuws betreft machines vooral bedoeld voor de lichte grond.

Martin Smits en Leo Tholhuijsen

Enorme inkomensverschillen door droogte

De inkomensverschillen tussen de ene en de andere aardappelteler worden dit jaar enorm. Verschillen in hectare-opbrengsten en verschil in aardappelprijzen maken dat het voor de één een topjaar wordt en voor de ander een financiële ramp. Op de Aardappel-demodag waren verhalen te horen aan weerskanten van het spectrum. Tegenover de teler die door droogte en de onmogelijkheid om te beregenen

niet verder komt dan 14 ton per hectare die tegen een gemiddelde contractprijs moet worden afgeleverd, staat een collega die via berekening toch nog aan 40 of 50 ton per hectare denkt te komen. En die dan ook nog vrij kan verkopen tegen prijzen van 25 of 30 cent of meer per kilo.

Telers met contractaardappelen zaten nog redelijk, al waren de overaardappelen weinig waard. Onder de vrije te-

lers waren er veel die seizoenen 2017-'18 zwaar verliesgevend moesten afsluiten en die intussen in meerdere of mindere mate onder curatele staan van hun afnemer. Maar er zijn er ook geweest die in juni weigerden om tegen bodemprijzen hun aardappelen van de oude oogst af te staan, en die ze in de tweede week van augustus voor 20 cent per kilo hebben kunnen verkopen. Zoals gezegd, enorme inkomensverschillen.

Regnerus Machines uit het Friese Ferwerd zette al jaren geleden de loofstreker weer opnieuw op de kaart en daar blijkt inmiddels opnieuw vraag naar te zijn. Sinds vorig jaar is de loofstreker ook te combineren met een wortelsnijder en er wordt gewerkt aan een variant met elektrische aandrijving. De prijs voor een vierrijer begint bij €53.500. De meerprijs voor de wortelsnijder is €3.750.

Marco van Gorp van N-xt Soil Services legt uit dat op de kleigrond van het proefbedrijf in Westmaas 90% van de mineralen in de grond uit calcium bestaat. De verhouding kali-calcium-magnesium is volgens N-xt een belangrijke structuurbeperker. 69% calcium, 11% magnesium en 5% kali is ideaal. Al enkele jaren doet N-xt proeven op Westmaas om met kieseriet en kaliumsulfaat die verhouding en zo de structuur te verbeteren.

Broson is min of meer voortgekomen uit het vroegere Cito en showt een nieuwe stortbak. Helemaal nieuw ontworpen met inklapbare zijwanden en neerklapbaar eind aan de afvoerbandjes om met de 2,40 meter brede bak in transport binnen 3 meter breedte te blijven. De aandrijving is elektrisch. De rollen kunnen met een instelbaar interval wijken om kluiten te lossen. Te koop vanaf €45.000.

48

49